

Bijlage 2. Taken en verantwoordelijkheden ketenpartners VO

De school werkt in de preventieve aanpak samen met partners: samenwerkingsverbanden passend onderwijs SPPOH en SWVZHW), schoolmaatschappelijk werk (SMW), leerplicht (LP), CJG/Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en samenwerkingsverbanden jeugdhulp Kracht en rondomJou in Den Haag, Jeugdteam/ JGZ in Rijswijk, Jeugdconsulent/JGZ in Leidschendam-Voorburg. Het doel van preventie is vroegtijdig signalen op te pakken, te onderzoeken wat er aan de hand is en ervoor te zorgen dat de leerling, eventueel met extra ondersteuning, naar school gaat.

Vaste taken coördinator passend onderwijs

1. Coördinerende rol bij vormgeven passend onderwijs op school en schakel tussen alle betrokken partijen.
2. Verantwoordelijk voor de ondersteuningsstructuur binnen de school.
3. Werkt samen met docenten, directie, ouders en externe ketenpartners bij ondersteuningsvragen over leerlingen en zorgt dat de leer-, onderwijs- en eventuele jeugdhulp-ondersteuning op elkaar zijn afgestemd.
4. Meldt indien nodig leerlingen aan bij SMW+ (met toestemming van ouders), JGZ of leerplicht.
5. Organiseert en leidt (JES) overleggen met betrekking tot pedagogisch- didactische ondersteuningsvraagstukken rondom een leerling of groepen leerlingen.
6. Organiseert een MDO als ingezette hulp onvoldoende resultaat heeft of als er zorgen zijn. Zij nodigen hierbij ouders en de gewenste ketenpartners uit.
7. Draagt zorg voor het opstellen en verantwoorden van het Jaarplan Inclusief Onderwijs

Vaste taken SOT consulent

Elke school heeft een vaste SOT consulent van het SWVZHW als aanspreekpunt, waardoor er een directe lijn is met het samenwerkingsverband. De consulent vervult de rol van adviseur, expert, verbinder en inspirator. De consulent:

1. Stimuleert de brede ontwikkeling van inclusief onderwijs binnen de school
2. Neemt actief deel aan JES-overleggen en sluit aan bij multidisciplinaire overleggen (MDO's) om zo preventief mogelijk advies te geven over de ondersteuningsbehoeften van leerlingen.
3. Geeft feedback op schoolbrede thema's, zoals het Jaarplan Inclusief onderwijs (JIO)
4. Draagt bij aan een goede overgang van primair naar voortgezet onderwijs.
5. Adviseert en ondersteunt indien noodzakelijk ook bij de toeleiding naar het voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

Vaste taken SMW+

1. Bieden van korte, lichte interventies in de lijn van het schoolmaatschappelijk werk bij te overzien sociaal-emotionele, opvoedings- of maatschappelijke problematiek.
2. Is als lid van het JES betrokken bij de (voorbereiding van de) inzet van extra ondersteuning en doorverwijzing voor leerlingen.
3. Kunnen inschakelen van kort in te zetten specialistische interventies of expertise.
4. Kunnen schakelen tussen school en de gezinscoach en eventuele andere maatschappelijke partners bij complexe problematiek.

Vaste taken JGZ

1. Biedt consultatie en advies bij vragen over lichamelijke, sociale of emotionele ontwikkeling.
2. Ziet de kinderen voor een periodiek gezondheidsonderzoek en op indicatie.
3. Sluit aan bij het multidisciplinaire overleg op school en levert sociaal-medisch advies bij dit overleg.
4. School kan een aanvraag onderzoek doen bij de JGZ (bijvoorbeeld bij ziekteverzuim).
5. Na overleg kan de JGZ deelnemen aan voorlichtingsbijeenkomsten op school.

Vaste taken Gezinscoach / indien aanwezig Koppelpartner¹ (gekoppeld aan SMW+)

1. Biedt consultatie en advies.
2. Sluit in overleg met SMW+ of JGZ aan bij overleg op school, oudergesprek en/of huisbezoek.
3. Is het eerste aanspreekpunt voor SMW+ in geval van aanmelding bij gezinscoach/jeugdhulp of enkelvoudige toeleiding.

Vaste taken Jeugdconsulent² (gekoppeld aan SMW+)

1. Biedt consultatie en advies.
2. Sluit in overleg met SMW+ of consulent SOT aan bij overleg op school, oudergesprek en/of huisbezoek.
3. Is het eerste aanspreekpunt voor SMW+ en SWVZHW.

Vaste taken consulent zorg en onderwijs³

1. Biedt consultatie en advies.
2. Sluit in overleg met SMW+, consulent SOT of JGZ aan bij overleg op school, oudergesprek en/of huisbezoek.
3. Is het eerste aanspreekpunt voor aanvraag van jeugdhulp door ouders.

Vaste taken Leerplichtambtenaar

De rol van leerplicht start nadat school en ouders hebben geprobeerd het ongeoorloofd schoolverzuim van een leerling te stoppen, maar het verzuim toch doorzet. Nadat leerplicht een melding van ongeoorloofd schoolverzuim ontvangt, onderzoekt de leerplichtambtenaar wat er aan de hand is en spoort hij de leerling en ouders aan tot het weer naar school gaan. Dit gebeurt in de vorm van gesprekken en brieven. De leerplichtambtenaar koppelt zijn acties via het DUO Verzuimloket terug naar school.

Als de leerplichtambtenaar constateert dat het ongeoorloofd schoolverzuim wordt veroorzaakt door achterliggende problematiek, bespreekt hij dit met de betrokken ketenpartners (vanuit MDO of JES). De leerplichtambtenaar gaat na welke ondersteuning wordt ingezet en wie de regie heeft. De leerplichtambtenaar monitort of de ingezette hulp leidt tot het terugdringen van het schoolverzuim. De leerplichtambtenaar biedt zelf geen begeleiding of advies over passende hulp of onderwijs.

Als de leerplichtambtenaar constateert dat het verzuim blijft aanhouden, dat er geen medewerking van jongere of ouders is en dat zij verwijtbaar zijn, kan de leerplichtambtenaar handhaving inzetten. Of de leerplichtambtenaar handhaving inzet, hangt af van de aanvullende criteria die gelden voor een Halt-interventie, dwang in civiel kader en dwang in strafrechtelijk kader en de vraag wat het verwachte effect is van de handhaving. Meer informatie over deze routes is te vinden in de **Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS)**.

Bovenstaande stappen gelden ook voor leer- en kwalificatieplichtige jongeren zonder schoolinschrijving en zonder vrijstelling (absoluut verzuim). Zij worden automatisch bij leerplicht gemeld door een koppeling tussen de gemeentelijke basisadministratie en DUO. Leerlingen die van school worden verwijderd, worden ook door school bij leerplicht gemeld. De school zorgt voor het vinden van een nieuwe school. De leerplichtambtenaar zoekt niet zelf naar een vervangende plek, maar monitort het proces.

Leerplicht heeft ook een rol bij verlofaanvragen van meer dan 10 schooldagen en bij vrijstellingen.

In overleg tussen school en de leerplichtambtenaar kan – mits de capaciteit bij school en leerplicht dat toelaat – er ook preventieve samenwerking plaatsvinden om schoolverzuim te voorkomen. Bijvoorbeeld via voorlichting op school, meedenken over het verzuimbeleid en de verzuimregistratie of een gezamenlijke aanpak voor preventieve verzuimgesprekken.

Leerplicht controleert niet of scholen zich houden aan de Leerplichtwet. Die rol ligt bij de Inspectie van het Onderwijs. In zorgelijke situaties kan leerplicht een melding doen bij de Inspectie of ouders op de mogelijkheid wijzen om een melding te doen bij de Inspectie. Als leerplicht een melding doet, zal hierover eerst contact met school worden gezocht.

Preventieve activiteiten van Leerplicht

De leerplichtambtenaar kan een aantal preventieve activiteiten uitvoeren, als aanvulling op de wettelijke taken. Dit kan alleen als er voldoende capaciteit beschikbaar is bij de afdeling Leerplicht. Het gaat altijd om een samenwerking tussen de leerplichtambtenaar en de school, als aanvulling op het schoolverzuimbeleid/ schoolaanwezigheidsbeleid. Het is dus belangrijk om samen te bespreken wat gewenst en mogelijk is. Welke activiteiten passen bij de verzuimproblematiek op school? Wat is naar verwachting effectief? En wat is haalbaar voor de betrokkenen op school en de leerplichtambtenaar?

Mogelijke preventieve activiteiten (rekening houdend met het bovenstaande):

- Voorlichting: De leerplichtambtenaar kan voorlichting geven over schoolverzuim aan leerlingen en ouders. De leerplichtambtenaar heeft ook materiaal dat school zelf kan gebruiken om voorlichting te geven: een presentatie en een folder voor ouders in meerdere talen. De leerplichtambtenaar kan daarnaast voorlichting geven aan de medewerkers van school. De leerplichtambtenaar heeft een folder voor scholen over luxeverzuim en verlof.
- Poortactie: De leerlingen worden 's ochtends bij de deur verwelkomd door medewerkers van school en de leerplichtambtenaar. Kinderen en hun ouders die op tijd zijn krijgen een compliment en alle kinderen krijgen een sticker. Ouders die te laat zijn worden hierop aangesproken. Een poortactie vindt in principe alleen plaats op basisscholen en als onderdeel van een bredere aanpak die door school is ingezet om het te laat komen te verminderen. Het verzoek van school om ondersteuning door een poortactie kan tijdens het startgesprek met de samenwerkingspartners besproken worden en kan -mits er voldoende capaciteit is- eenmaal hooguit tweemaal per jaar plaatsvinden.
- Luxeverzuimactie: Op de dag voor of na een vakantie kan de leerplichtambtenaar op school komen om samen met school na te gaan wie afwezig zijn en bij deze leerlingen op deurbezoek te gaan. Door dit ruim van tevoren aan te kondigen, kan dit een preventieve werking hebben. Een luxeverzuimactie is altijd onderdeel van een bredere aanpak die door school is ingezet om het verzuim te verminderen. De ondersteuningsbehoefte van school kan tijdens het startgesprek met de samenwerkingspartners besproken worden. Een luxeverzuimactie maatwerk, wordt geïnitieerd door leerplicht en daarmee niet aan te vragen door school, en vindt maximaal eenmaal per jaar plaats.
- Preventief met school meedenken (voordat er ongeoorloofd verzuim is): De leerplichtambtenaar kent het Routeboek Verzuim en Thuiszitten. Als school het lastig vindt om in een bepaalde situatie in te schatten wat de juiste stappen zijn, kan de leerplichtambtenaar meedenken. Bijvoorbeeld voordat een leerling wordt verwijderd, bij twijfel of een leerling echt ziek is of als er conflict met ouders dreigt te ontstaan dat kan leiden tot ongeoorloofd verzuim. De leerplichtambtenaar kan school ook adviseren over het op de juiste manier melden van verzuim. Meedenken over het schoolverzuimbeleid/ schoolaanwezigheidsbeleid gaat een stap verder en is soms mogelijk, afhankelijk van wat school nodig heeft en de ervaring van de leerplichtambtenaar.
- Preventief aansluiten bij MDO of JES-overleg (voordat er ongeoorloofd verzuim is): Dit is in bijzondere situaties mogelijk. Een school kan een leerplichtambtenaar verzoeken aan te sluiten bij een MDO. De leerplichtambtenaar besluit na overleg met de school of zijn/haar deelname nodig is, bijvoorbeeld wanneer een vrijstelling op medische grond overwogen wordt. Het is belangrijk dat school de ouders vooraf informeert over de aanwezigheid van de leerplichtambtenaar.

Let op: De leerplichtambtenaar heeft geen wettelijke taak als er geen ongeoorloofd schoolverzuim is gemeld en een vrijstelling niet aan de orde is. In deze situaties mag de leerplichtambtenaar geen persoonsgegevens verwerken en hoeven ouders betrokkenheid van een leerplichtambtenaar niet te accepteren. De leerplichtambtenaar kan wel meedenken, als dit (mede) op verzoek van ouders gebeurt of als een casus anoniem wordt besproken.

Veilig Thuis

Veilig Thuis is er voor advies en ondersteuning en het melden van huiselijk geweld en kindermishandeling. Advies vragen kan op elk moment. Dit kan anoniem.

Met professionals die advies vragen bespreekt Veilig Thuis:

- Welke onveiligheid ziet de adviesvrager en wijst dit op een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling?
- Hoe kan dit met directbetrokkenen bespreekbaar worden gemaakt?
- Wat kan de adviesvrager doen om de onveiligheid aan te pakken?
- Welke mogelijkheden heeft de adviesvrager om andere deskundigen te betrekken?
- Is er een taak voor Veilig Thuis weggelegd?

De ondersteuning van adviesvragers kan bestaan uit:

- Het ondersteunen in de voorbereiding van gesprekken met directbetrokkenen.
- Het ondersteunen tijdens gesprekken met directbetrokkenen.
- Het ondersteunen in het opstellen en/of bespreken van een veiligheidsplan.
- Het bijwonen van een lokaal teamoverleg ter bespreking van de te nemen stappen in geval van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Klik hier voor meer informatie [Veiligthuis-interactief-protocol_v3.pdf](#)

CJG	Centrum voor jeugd en gezin
JES	Jeugdhulp en schooloverleg
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
LBA	Leerlingbasisadministratie
MAS	1. Methodische aanpak schoolverzuim
MAZL	Meer aandacht voor ziekgemelde leerlingen
MDO	Multidisciplinair overleg
NCJ	Nederlands centrum jeugdgezondheid
NJi	Nederlands jeugdinstituut
OT	Onderwijs Transparant
PM	Pedagogisch medewerker
SMW	Schoolmaatschappelijk werk
SMW+	Schoolmaatschappelijk werk plus
SOT	Schoolondersteuningsteam
SPPOH	Samenwerkingsverband passend primair onderwijs Haaglanden
SWVZH	Samenwerkingsverband Zuid Holland West
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning